

Trädfysiologi och beskärning

Göran Christiansson, www.nötträd.se
Nötodlingskurs Holma Folkhögskola 2023

Creative Commons cc-by-sa - <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>
dvs. använd gärna & berätta var materialet kommer ifrån.

Upplägg

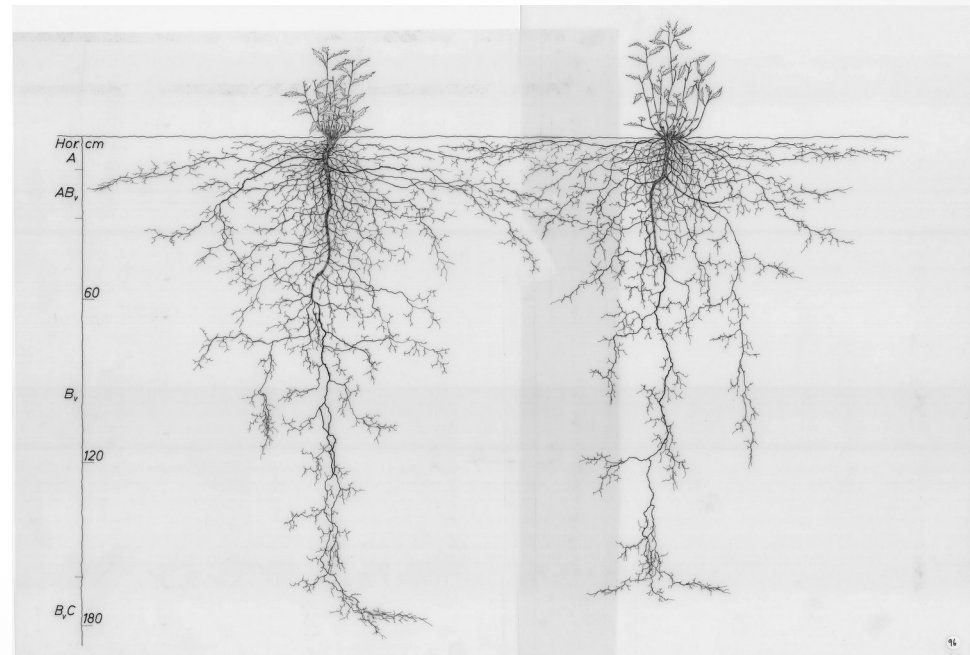
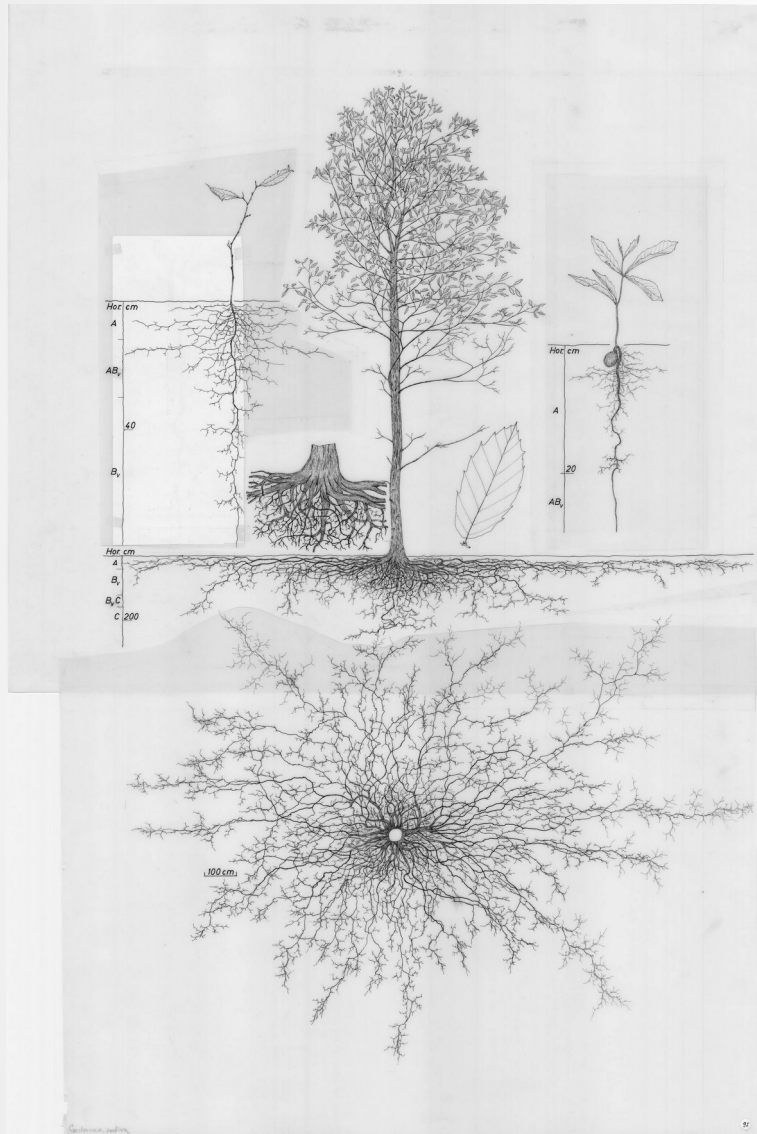
- Trädfysiologi

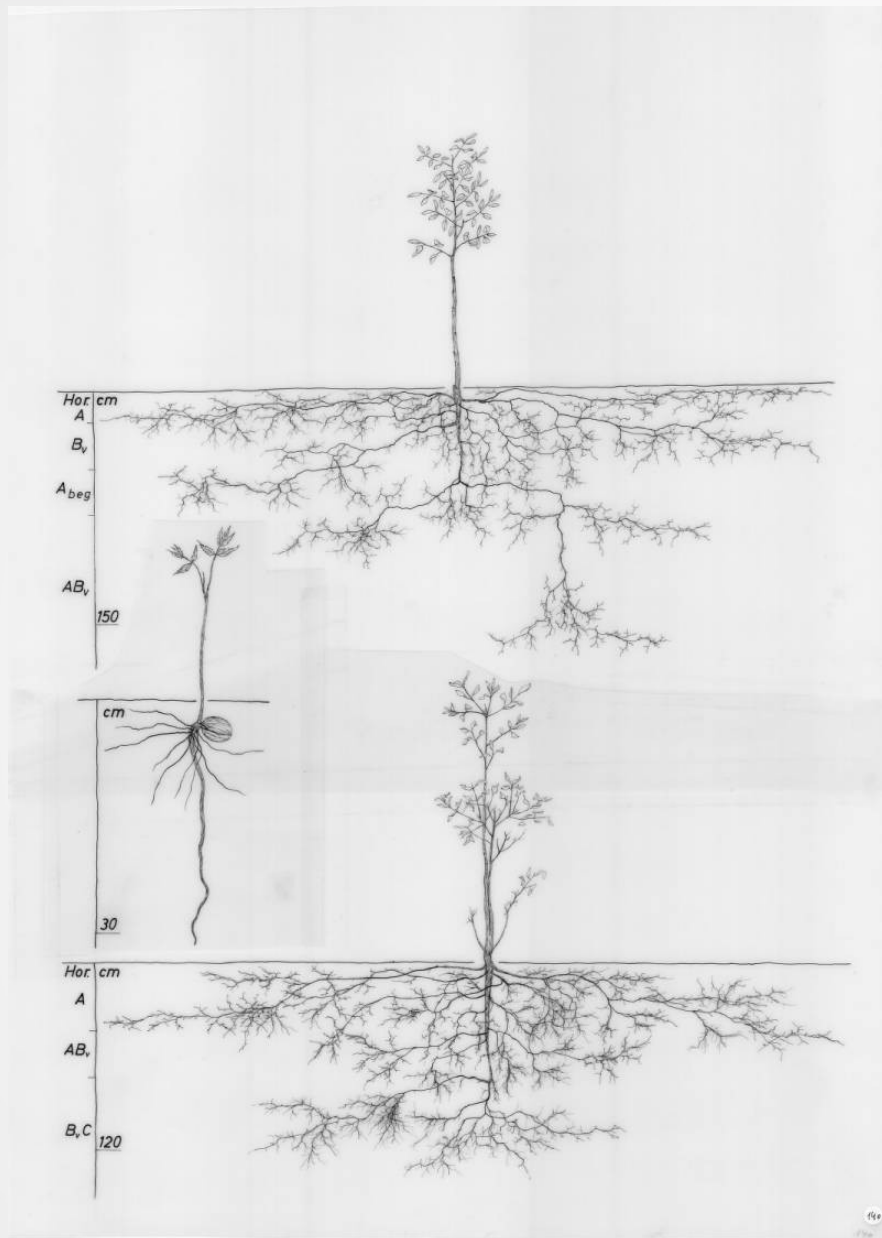
Hur vill träden växa?

Castanea sativa – Äkta kastanj

Skisser av utgrävda rotsystem
Lore Kutschera, "Wurzelatlas"

Hur vill träden växa?

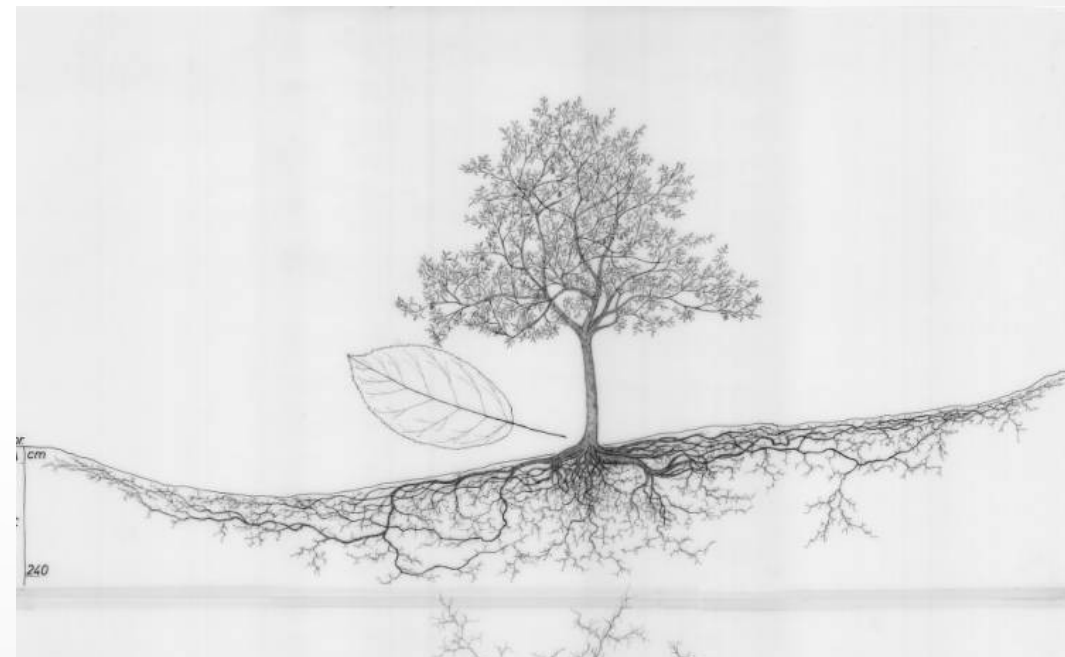

Juglans regia – Valnöt (vänster)

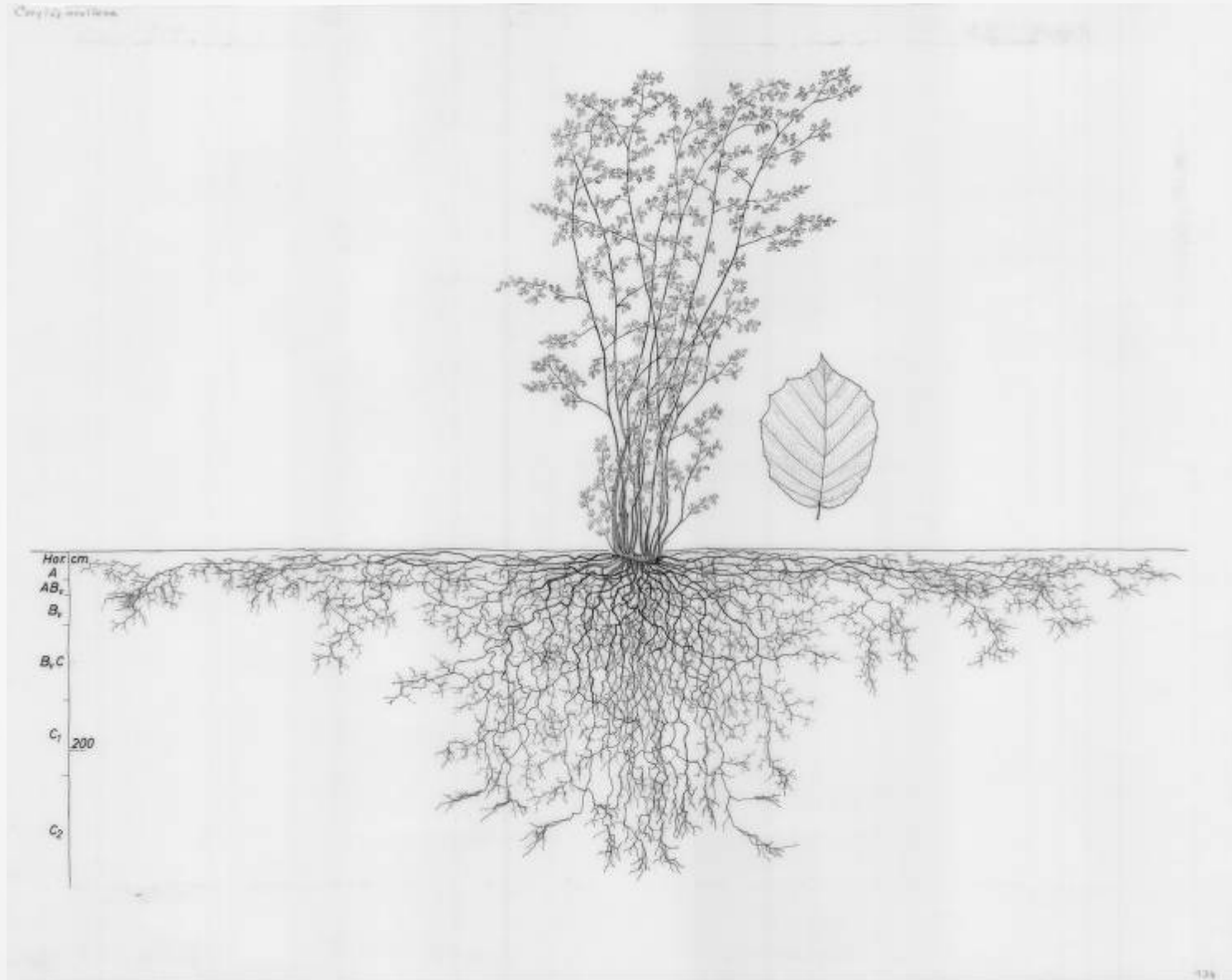
Lore Kurschera “Wurzelatlas”

Alla är olika!

Malus sylvestris – vildäpple (nedan)

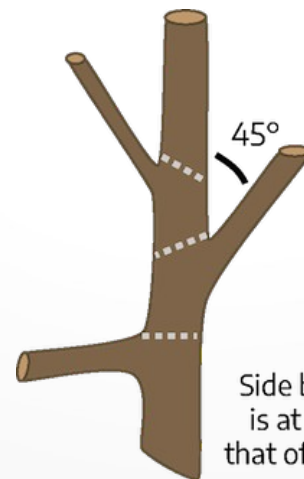
Hassel är som gjord för bete

Varför beskära?

- Ta bort skadade grenar och vassa klykor – förlänga trädets livslängd
- Öka luftgenomströmning – minska svampsjukdomar
- Förenkla skörd och åtkomst
- Förbättra timmerkvalitet
- Hassel: föryngra för att återstarta blomning och skörd

Ibland beskär vi estetiskt

Vad styr tillväxt/återväxt?

Träden känner av obalans efter beskärning/skador genom att ta energi från rötter som stöts bort till nya skott och grenar.
(se bl.a. "Syntropic agriculture")

Foto: M. Suchocka 2016 – skogslind. Oskuret (vänster), beskuret (höger)

Beskärningsstil: stam eller buske

Stamform – Joostenhuus i Nederländerna, sandjord, 25 år

Beskärningsstil: stam eller buske

Buske - i Maarsen, Nederländerna, lerjord, 5 år

Paus

Valnöt – blomknoppar

När ska vi beskära?

När vi har tid

När träden tar så lite skada som möjligt:

- Torrt och soligt väder ger mindre svamp
- Valnöt blöder: juli-augusti-september är bäst

Sekatör, grensax eller såg

Vass & ren

Sprid inga sjukdomar! Sprita saxen!

Valnöt – grensåg på stång

Hassel – motorsåg på stång

Reflektioner

Prata med din granne – 10 minuter

Fick jag mina frågor besvarade?

Har jag tillräckligt med information?

Hur kan jag ta reda på det jag behöver?

Ska vi gå ut och titta på lite träd och
sekatörer och kanske klippa lite?

Om man beskär för mycket...

Grenar växer snart ut igen.
Nytt försök nästa år!